

Τροπικά είδη ξύλου – Bete

Το Bete είναι ένα τροπικό είδος ξύλου που προέρχεται από τις περιοχές της Δ. Αφρικής. Χρησιμοποιείται κυρίως στην κατασκευή επίπλων και γραφείων αλλιά και διακοσμητικών καπλαμάδων.

Των Σάρας Περιστεράκη και Δρ. Γεωργίου Μαντάνη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ & ΤΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ

ΧΡΩΜΑ ΞΥΛΟΥ: Το σομφό ξύλο είναι συνήθως άσπρο στο χρώμα και οριοθετείται αισθητά από το εγκάρδιο. Το εγκάρδιο ξύλο ποικίλλει από κίτρινο-καφέ μέχρι σκοτεινό γκριζο-καφέ προς μωβ, με ανοιχτότερες ή σκοτεινότερες ζώνες. Το πορφυρό του χρώμα αναφέρεται να εξασθενεί μετά από παρατεταμένη έκθεση στον ήλιο.

ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ:

Έχει μέτρια πυκνότητα που κυμαίνεται από 0,54 ως 0,59 g/cm³.

ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ:

Το ξύλο είναι μετριώς σκληρό.

ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ: Το ξύλο αναφέρεται να έχει μέτρια διαστασιακή σταθερότητα, με μικρή κινητικότητα της υγρασίας μετά την κατασκευή.

ΦΥΣΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Το Bete είναι ανθεκτικό στους τερμίτες, αλλιά είναι ευάλωτο στις προσβολές εντόμων longhorn και θαλάσσιων μικροοργανισμών.

ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ: Το ξύλο είναι μέτριας σκληρότητας και μέτριας πυκνότητας. Είναι σχετικά εύκολο στη μηχανική κατεργασία και επεξεργάζεται πολύ καλά με όλα τα εργαλεία χειρός. Η κοπή του

δεν παρουσιάζει δυσκολίες, ενώ αμβλύνει μέτρια τα κοπτικά μέσα. Καρφώνεται, βιδώνεται και κολληείται χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα και δεν ρεκιάζει. Ανταποκρίνεται πολύ καλά στις διαδικασίες της χάραξης, του πλυνίσματος, του τονέματος και του φινιρίσματος, δίνοντας εξαιρετικά αποτελέσματα.

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Το ξύλο αναφέρεται να έχει υψηλή αντοχή σε κάμψη, μέση αντοχή σε κρούση και υψηλή αντοχή σε θλίψη. Επίσης παρουσιάζει ιδιότητες διάβρωσης δημιουργώντας κάποιες φορές προβλήματα όταν έρθει σε επαφή με μέταλλα. Η λεπτή σκόνη που παράγεται από τις διαδικασίες κατεργασίας του είναι εξαιρετικά ενοχλητική, ειδικά όταν εισπνέεται, ενώ η υψηλή του συγκέντρωση σε πυρίτιο μπορεί να γίνει επικίνδυνη καθώς προκαλούνται αιμορραγίες. Ο φλοιός του δέντρου Bete περιέχει Mansonin, μια επικίνδυνη ουσία. Η χρήση масκών προσώπου και μέτρων προφύλαξης μειώνουν τον κίνδυνο.

ΧΡΗΣΕΙΣ: Χρησιμοποιείται στις κατασκευές γραφείων και επίπλων και κυρίως στην παρασκευή διακοσμητικών καπλαμάδων. Χρησιμοποιείται συχνά στην ελληνική αγορά και πωλείται ως «καρυδιά» εξαιτίας της ομοιότητάς του με την ελληνική καρυδιά *Juglans regia*.

ΒΟΤΑΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ:

Mansonia altissima

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

Sterculiaceae

ΚΟΙΝΕΣ ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ:

Mansonia, Aprono, Bete, Koul, Mansonia Ofun, Odo.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ:

Το τροπικό είδος Bete ευδοκίμει στις περιοχές της Δυτικής Αφρικής, από την Ακτή του Ελεφαντοστού ως το Καμερούν και ειδικά στη νότια Νιγηρία και τη Γκάνα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΝΤΡΟΥ:

Τα δέντρα αναφέρονται να έχουν ύψος από 30 έως 36 m, με ευθείς, καλοσχηματισμένους κορμούς διαμέτρου από 60 έως 100 cm.

Η κα Σάρα Περιστεράκη είναι πτυχιούχος του τμήματος Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου του ΤΕΙ Λάρισας (παράρτημα Καρδίτσας) και ο Δρ. Γεώργιος Μαντάνης είναι Καθηγητής, Υπεύθυνος του εργαστηρίου Τεχνολογίας Ξύλου του ίδιου τμήματος (www.teilar.gr/~mantanis).